

Arkivsaknr:	2019/21
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Kim Gulan

Saksgang

Eldrerådet
Råd for likestilling av funksjonshemmede
Levekårsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

27.05.2019
27.05.2019
29.05.2019
13.06.2019
26.06.2019

Videre mottak av flyktninger i Gildeskål kommune

Rådmannens forslag til vedtak:

Gildeskål kommune tar sitt samfunnsansvar og er positiv til mottak av flyktninger med følgende forutsetninger:

1. Inntil 10 nye flykninger pr år
2. Det gis muligheter for familiegjenforening

Bakgrunn for saken:

Tidligere har IMDI satt en grense om at ingen kommuner med færre enn 5000 innbyggere skal få bosette flyktninger, uavhengig av hvilke forutsetninger og historikk disse kommunene har for vellykket bosetting. Nå har IMDI gått bort fra grensen i forhold til innbyggertall, og blitt mer fleksibel. Det er derfor muligheter for kommuner som Gildeskål til å ta imot flyktninger på nytt. Mottak av flyktninger er hverken budsjettert eller tatt inn i handlingsprogrammet for 2019 som ble vedtatt av kommunestyret den 19 desember 2018. Rådmannen ønsker å motta signaler fra politikerne i kommunen om det er ønskelig å bosette nye flyktninger.

Vurdering:

Enhetene i kommunen som jobber tett med flyktninger har skrevet kort om hvordan mottak av nye flyktninger kommer til å påvirke dem. Her er enhetenes konsekvensutredninger:

Konsekvenser for skole og barnehage ved mottak av nye flyktninger

I dag er bosetting av flyktninger i vesentlig grad lokalisert til Inndyr. Det innebærer at barn i barnehagealder får sitt barnehage tilbud i Inndyr barnehage, og elevene får sitt opplæringstilbud ved Inndyr skole.

Elever i grunnskolen har en rettighet etter §2.8 i Opplæringsloven til særskilt norskopplæring. I tillegg har de rett til undervisning på eget morsmål. All forskning viser til at minoritetsspråklige elever som får støtte i sitt eget språk, vil få bedre utbytte av særskilt norskopplæring, spesielt i forhold til begrepsinnlæring.

Inndyr skole har pr. dags dato 14 elever som har særskilt norskopplæring, og det er knyttet 2 årsverk til disse elevene. I tillegg har de hatt 50% stilling som språkassistent til støtte i opplæringen. Denne språkassistenten behersker arabisk og en del lokale språkformer knyttet opp mot arabisk. I utgangspunktet burde det vært morsmåls lærere knyttet opp til alle språk som er elevens morsmål. Det kartlegges språkforståelsen, slik at elevene blir plassert i riktig gruppe ut fra sine formalkunnskaper i norsk. Elevene går på ulike klassetrinn slik at pedagogisk ressurs blir fordelt på de klassetrinn og språkgrupper elevene tilhører.

Hvis det kommer nye minoritetsspråklige barn burde Inndyr skole etablere en gruppe for mottak av nye elever som i deler av sitt opplæringstilbud i norsk ble styrket av pedagog og morsmåls lærer. Stillingsressursen vil være avhengig av hvor mange barn som kommer. Disse elevene har en variert skolebakgrunn, og det innebærer at de trenger styrking i store deler av sin skolehverdag. Disse stillingene vil også kunne være til styrking i det ordinære opplæringstilbudet etterhvert som elevene går over i ordinære klasser. De kan også styrke informasjon til foresatte som møter en annen skolehverdag for sine barn enn de kjenner til fra før.

Inndyr barnehage har pr. i dag 10 barnehagebarn som er minoritetsspråklig og har 100% assistent med arabisk målform knyttet til disse barna. Ved nye mottak av familier, vet vi at de ofte har barn i barnehagealder som trenger en voksen som kan deres språk. Ressursen vil kunne variere etter hvilket språk barna har, i dag ser vi at de fleste benytter arabisk.

Denne ressursen vil måtte videreføres ved mottak av nye barn.

Det er utarbeidet statlige retningslinjer for redusert foreldrebetaling etter foresattes inntekt. Ved mottak av nye flyktninger, vil de voksne være elever ved introduksjonsordningen. Det innebærer at de vil ha en inntekt som tilsier at de har rett til redusert foreldrebetaling, og det betyr tapte inntekter for kommunen i forhold til oppholdsbetaling. I 2018 utgjorde det ca. 87.000 i reduserte inntekter. Vi ser også at flere foresatte søker på redusert foreldrebetaling.

Konsekvenser for Flyktningetjenesten ved mottak av nye flyktninger

Flyktningarbeidet er et felt med mange uforutsette utfordringer. Den nasjonale politikken på området endrer seg raskt. Volumet på mottak vil til enhver tid være påvirket av internasjonale politiske forhold og hvor mange mennesker som er på flukt. Dette til sammen gjør at flyktningarbeidet er et felt preget av hyppige endringer. Dette gjør det vanskelig å beregne økonomiske konsekvenser ved bosetting av flyktninger framover i tid.

Hva koster en flyktning det første året? Som sagt er det vanskelig å beregne. Vi tar derfor utgangspunkt i det kommunale reglementet for bosetting og kvalifisering av nybosatte flyktninger i Gildeskål kommune som ble vedtatt av kommunestyret 19.12.2017.

Stønad til etablering i bolig

Enslig	kr 35 000
Par	kr 38 800
Barn	kr 3 200

Stønad til klær

Overføringsflyktninger	kr 3 000
Fra mottak	kr 2 000

Stønad til barnevogn med utstyr kr 5 000

Stønad til TV og TV-bord kr 4 000

Ventestønad

Alle som bosettes mottar ventestønad i tiden fra bosetting og frem til første introduksjonsstønad. Kommunens gjeldende sosialstønadsnorm ligger til grunn for vurdering av utgifter til livsoppholdet.

Stønad til husleie og strøm

Stønader til dekning av husleie og strøm ytes i perioden fra bosetting og mottakelse av første introduksjonsstønad.

Stønad til barnehage/SFO

Det ytes stønad til barnetilsyn fra bosettingstidspunkt og frem til deltakelse i introduksjonsprogram.

Stønad til kronisk/alvorlig diagnostisert sykdom

Ved kronisk/alvorlig diagnostisert sykdom som gir medisnutgifter pålydende mer enn kr 500 pr måned, vurderes dette som en utgift ved beregning av ventestønad. Etter oppstart i introduksjonsprogram vil NAV foreta denne vurderingen.

Stønad til førstegangs legeundersøkelse

Den første legeundersøkelsen dekkes etter regning.

Stønad til briller

Stønad til kjøp av briller kan innvilges etter vurdering av optiker eller øyelege. Innfatning dekkes med maksimalt kr 1000.

Stønad til tannbehandling

Det innvilges stønad til førstegangs undersøkelse og utarbeidelse av kostnadsoverslag hos tannlege. For nybosatte som mottar ventestønad kan akutt behandling dekkes med inntil kr 5000.

Stønad til aktivitetsstøtte til barn

Stønaden utgjør inntil kr 2500 pr. år pr. barn i familien.

Stønad til aktivitetsstøtte til voksne
Stønad er inntil kr 1500 pr. person over 18 år pr. år.

Stønad til internett og TV
Stønad er inntil kr 1000 pr. måned pr. husholdning.

Andre kostnader:

Flyktningkontortjenester

Det blir behov for å øke bemanning ved flyktningkontoret ved nye bosettinger.

Flyktningkontoret kommer til å trenge en miljøarbeider i 100% stilling. Dette anses som tilstrekkelig for å kunne håndtere økt bosetting. I tillegg ha en flyktningekoordinator i 100% stilling som vi har pr. i dag. Også kommer utgifter knyttet til drift av flyktningkontoret.

I tillegg kommer disse kostnadene:

Introduksjonsprogram/introduksjonsstønad: Personer som er en del av introduksjonsprogrammet har rett på introduksjonsstønad. Ihht Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) § 8 er stønaden på årsbasis lik to ganger folketrygdens grunnbeløp (G) for personer over 25 år. Personer under 25 år mottar 2/3 stønad. Inntil 1. mai 2019 var beløpet 96 883. Beløpet fra 1 mai 2019 er ikke kjent.

Tolketjenester. Behovet for tolketjenester varierer i forhold til ulike saker, men brukes i stor grad ved nyankomne flyktninger.

Andre utfordringer

Arbeidspraksis er et av våre viktigste tiltak på veien til arbeid for våre deltakere i introduksjonsprogrammet. Gjennom arbeidspraksisen benyttes ordinære arbeidsplasser som en kvalifiseringsarena. På praksisplassen får deltakerne kontakt med nordmenn og det er lagt vekt på at deltakerne skal få språktrening i et naturlig miljø. Gjennom arbeidspraksis får deltakerne lære litt om norsk arbeidsliv og arbeidskultur, de får høre og snakke dialekt og dagligtale, og det er mulighet til å knytte nye kontakter og vennskap. Vi ønsker et tettere samarbeid med arbeidsgivere i Gildeskål kommune. Å inkludere gjennom arbeidslivet er et særlig viktig moment i integreringen. Å finne praksisplasser i kommunen har ikke vært lett. Dette er et viktig område som muligens krever et tiltak fra kommunen dersom det blir bosatt nye flyktninger.

Konsekvenser for NAV ved mottak av nye flyktninger

Økonomisk sosialhjelp:

Det ble i 2018 utbetalt kr. 1.248.092 i økonomisk sosialhjelp til personer med flyktningebakgrunn (uavhengig av botid). Dette utgjør 56 % av totalt utbetalt økonomisk sosialhjelp for 2018. Vi tenker oss at det er sammensatte grunner til at det har vært en forholdsvis høy utbetaling til personer med flyktningebakgrunn: En del har gått (og går fortsatt) på videregående skole og har da stipend uten utbetaling på sommeren. Dette, samt mangel på sommerjobb eller sen utbetaling av lønn for sommerjobb gjør at de trenger å søke om sosialhjelp til sitt livsopphold og sine utgifter. Noen av de som har fått utbetalt sosialhjelp er mennesker som har fått barn, men som ikke har hatt rett på foreldrepenger. Videre er det også noen som etter endt introduksjonsprogram ikke har fått seg noe å gjøre, og som dermed har vært avhengig av sosialhjelp.

I tillegg til de økonomiske ytelsene er det også slik at veilederne på NAV ofte må bruke mer tid på å veilede brukerne som har flyktningebakgrunn, uavhengig av om de trenger hjelp

knyttet til kommunale eller statlige oppgaver. I mottaket opplever vi ofte en overvekt av flyktninger. Oppfølgingen i mottaket er ment å være kortvarig, da vi har redusert åpningstid og har kun en veileder med mottaksansvar hver mottaksdag. Saker/spørsmål av større omfang er derfor ønskelig at man tar opp på egen avtale med veileder. Enkle oppgaver, som å registrere seg på nav.no, fylle ut en søknad o.l. kan noen ganger ta mye lengre tid enn forventet. Det er selvsagt stor forskjell fra person til person; noen mangler grunnleggende dataferdigheter, mens andre sliter med språket. Der det settes opp møter med tolk etter ønske fra bruker eller som del av oppfølgingen fra NAV, blir ikke alltid det som forklares forstått ved første eller andre møte. Vi opplever noen ganger at samme informasjon må gjentas flere ganger, og mistenker at dette kan ha med systemforståelse som helhet å gjøre så vel som enkeltord- og begreper.

Statlige tjenester:

Det er litt på siden å si mye om hvilken økonomisk belastning flyktningene har på de statlige tjenestene ved NAV Gildeskål, ettersom dette er tjenester/ytelser de vil ha rett på uavhengig av hvilken kommune de blir bosatt i. De statlige tjenestene ved NAV Gildeskål består hovedsakelig av arbeidsrettet oppfølging, sykefraværsoppfølging, avklaring mot arbeid eller uføretrygd, arbeidsmarkedsbistand m.m. For flyktninger bosatt i kommunen under fem år består NAV sin oppfølging på individnivå for det meste av arbeidsrettet bistand. Vi vil understreke at introduksjonsdeltakere som går rett over i arbeid eller utdanning etter endt introduksjonsprogram, er mennesker vi som regel ikke ser noe til. Det vil si at en betydelig andel av bosatte flyktninger blir selvforsørget på egenhånd uten hjelp fra NAV. De som trenger bistand fra NAV er ofte de med minst kvalifikasjoner og lavest norsknivå. Hva slags bistand NAV yter variere fra individ til individ, og vi har ingen måte å måle kostnader for gruppen flyktninger på når det gjelder de statlige tjenestene. Vi kan imidlertid si noe om ofte opplevde problemstillinger rundt gruppen, og antatt ressursbruk uten at denne måles i tall.

En del av flyktningene NAV har fulgt opp har hatt lange løp - i likhet med etnisk norske brukere uten kvalifikasjoner. Brukte tiltak har vært:

- AMO-kurs for fremmedspråklige. Dette er et tiltak som går over seks måneder og drives av Bodø Industri. Tiltaket består av en kombinasjon av språktrening og arbeidspraksis.
- Oppfølgingstiltak ved AS3. NAV betaler AS3 for å følge deltakere tett opp mot arbeid.
- Lønnstilskudd. Dette går ut på at NAV dekker deler av lønnen til brukere i en kort periode, som regel mot en garanti for jobb etter endt periode.
- Arbeidstrening. Vi inngår her en avtale om at en arbeidsplass tar imot en person uten at denne anses som vanlig arbeidstaker, og uten at bedriften har lønnsutgifter for personen. NAV gir i disse tilfellene tiltakspenger. Dette anses gunstig for personer med lite arbeidspraksis, som har vanskelig for å få seg ordinært arbeid, ikke har eller får tatt utdanning og trenger både praksis og gjøremål.

Erfaringsmessig har en del flyktninger trengt langt tid i de tiltak med mulighet for forlengelse. Utfordringer som går igjen hos flyktninger med lange løp hos NAV er som nevnt språkproblemer og lite kvalifikasjoner.

Konklusjon:

Konklusjonen er at bosetting av flere flyktninger i Gildeskål kommune kan føre til økt ressursbruk, både i form av penger og tid. Selv om det vil være en konsekvens, sannsynligvis markant, ønsker NAV Gildeskål å understreke at både tidsbruk, tiltaksbruk- og kostnader, og kostnader på det kommunale budsjettet til NAV er rettigheter de nyankomne vil ha på lik linje med alle andre med samme behov. Vi opplever imidlertid tidvis å få mange spørsmål om hjelp til praktiske ting utenfor NAV sitt arbeidsfelt, og det vil være vesentlig med en tydelig avklaring av ansvarsområder mellom flyktningetjenesten og NAV.

Konsekvenser for teknisk avdeling ved mottak av nye flyktninger

Teknisk avdeling har pr tiden tilstrekkelig med utleieenheter i ulike størrelser tilpasset enslige flyktninger og flyktninger med familie.

Vaktmestertjenesten vil i samarbeid med flyktningetjenesten hjelpe til med etablering i boligene.

Konsekvenser for Voksenopplæring ved mottak av nye flyktninger

Elevtallet på Gildeskål Voksenopplæring har gått kraftig ned de siste to årene på grunn av at kommunen ikke har fått tildelt nye flyktninger siden 2016. Dette har ført til at vi neste skoleår må slå sammen grunnskoleklassene og «spor-klassen» (norskopplæring for Intro-deltakerne) til én klasse. Nedgangen i elevtallet fører også til sterk nedbemanning ved Gildeskål Voksenopplæring for neste skoleår, og skolen vil fra høsten 2019 bare ha 2,3 lærerstillinger inkludert rektorstillingen.

Dersom Gildeskål kommune skal ta imot 10 nye flyktninger, vil dette endre situasjonen betydelig, og vi blir da nødt til å omorganisere driften ved Gildeskål Voksenopplæring og opprette minst en klasse til.

Skolen vil da trenge én klasse for grunnskole-elever og minst en klasse for «Spor-elevene» (opplæring i norsk for Intro-deltakere). For å kunne ivareta behovet for opplæring for disse to elevgruppene, må lærerressursene utvides fra 2,3 stillinger til 4 stillinger, dvs en økning på 1,7 stillinger. I tillegg kommer en økning i utgifter for undervisningsmaterieell på ca. 20 000 – 30 000 kr.

Når det gjelder romsituasjonen ved Gildeskål Voksenopplæring, så har vi pr. i dag ledig kapasitet til å ta imot en ny klasse.

Konsekvenser for helsestasjonen og helse generelt ved mottak av nye flyktninger

Ankomstscreening: Kommunen har ansvar for å tilrettelegge for obligatorisk tuberkulosekontroll av alle flyktninger og asylsøkere som kommer til kommunen. Dette er oftest gjennomført hos alle som kommer fra asylmottak, men ikke hos direkte overføringsflyktninger eller familiegjenforente. Kan gjennomføres av lege eller helsesykepleier med kompetanse i forhold til tuberkulosekontroll.

Vaksinering: Voksne tilbys Polio- vaksine snarest og innen 3 – 12 mnd etter ankomst. Voksne < 40 år tilbys MMR- vaksine.

Barn: Tilbys innhentingsvaksiner og tilpasses norsk barnevaksinasjonsprogram, innen 3 mnd etter ankomst. Kartlegge status ved ankomst, etter registrere gitte vaksinedoser i hjemlandet.

BCG- vaksine tilbys alle barn med en forelder fra land som er høyendemisk for tuberkulose. Uavhengig av botid i Norge.

«Veileder for helsetjenestetilbudet til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente» angir anbefalingene for oppfølging av denne gruppen.

Veilederen anbefaler at det jobbes tverrfaglig i forhold til utfordringer som denne gruppen personer har ved ankomst. Det tverrfaglige teamet skal jobbe for å gjøre bosatte flyktninger i stand til å benytte de ordinære helsetjenestene.

Det må lages system for å fange opp alle nye flyktninger som kommer til kommunen, og sikre at de tilbys vaksiner og annen helseoppfølging etter behov.

Vi trenger å etablere et tverrfaglig samarbeid som sikrer at vi fanger opp de aktuelle personene, for å nå ut med nødvendig informasjon.

Det må gjøres en jobb med systematisering og ansvarsfordeling når det gjelder helsetjenestetilbudet. Dette gjelder særlig strukturert tverrfaglig samarbeid mellom flyktningetjenesten, legetjeneste, helsestasjon (med jordmor) og psykisk helse. Det må også nevnes ansatte i skolene, som i løpet av kort tid har fått mange nye kulturelle utfordringer i forhold til barn og familier med svært ulike bakgrunner.

Erfaringsmessig er dette en gruppe som har mange helseutfordringer, og de strever med å forstå hvor de skal henvende seg. Det er et behov for en tilgjengelig lavterskel tjeneste, og vi har satset på å ha dette i helsestasjonen. Det har vært svært mye benyttet, og har vært løst innenfor helsestasjonens virksomhet.

Helsestasjonen er kjent og oppleves som trygg å henvende seg til. Det kommer derfor ulike henvendelser om stort og smått som de trenger assistanse til. Dette krever mest ressurser i forhold til yankomne.

Svangerskapsomsorg: Kommunen skal tilby gravide svangerskapskontroll hos jordmor i tilknytning til helsestasjonen eller gjennom den organiseringen som kommunen velger. Erfaringsmessig er dette en gruppe som i mange tilfeller har behov for ekstra tett og god oppfølging i forhold til veiledning og informasjon. Jordmor anslår at svangerskapskontroller for fremmedspråklige tar dobbelt så lang tid. Det er hos disse også behov for tettere og flere kontroller.

Foreldreveiledning: Det er behov for å jobbe med veiledning av foreldre når det gjelder foreldrerollen dersom det skal bosesettes nye flyktninger.

Konsultasjoner i helsestasjonen er mer tidkrevende, og de har ikke noe nettverk på stedet for å søke råd og hjelp. De er derfor en hyppig bruker av helsestasjonen for råd og veiledning ved dagligdagse problemstillinger.

Psykisk helse: Det er tidkrevende å få tillit og kontakt nok til å avdekke hvem som har vært utsatt for vanskelige opplevelser under flukt. I helseavdelingen har vi inntrykk av at det er et underforbruk av psykisk helsetjeneste i denne gruppen.

Legekontor: Ekspedisjonen opplever mange kontakter der man må gi råd og veilede om enkle, hverdagslige problem som andre grupper ikke ville oppsøke legekontor for. Legekonsultasjoner med tolk tar lengre tid, og er i netto en utgift.

Kompetanseheving: Det bør legges til rette for kompetanseheving for de som skal jobbe mot denne gruppen.

Finansiering

I hovedsak vil kommunen ved mottak av flyktninger motta integreringstilskudd, tilskudd for voksne innvandrere som har rett eller rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap og rammetilskudd. Tilskuddsordningene forklares nærmere under.

Integreringstilskudd:

Alle kommuner som boseretter flyktninger får tilskudd etter samme satsstruktur og nivå. Det er ulike satser avhengig av hvilket år personen ble bosatt for første gang. Tilskuddet blir som regel utbetalt i fem år.

For å få utbetalt integreringstilskudd, må kommunen gjennomføre aktiviteter/tiltak som har som formål å bidra til rask bosetting og høy deltakelse blant innvandrere i arbeids- og samfunnsliv.

Integreringstilskuddet blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte flyktning måtte ha for oppfølging, tiltak og tilrettelegging i kommunen.

Integreringstilskuddet er ment å finansiere kommunens gjennomsnittlige merutgifter til blant annet:

- innvandrere- og flyktningkontortjenester
- bolig- og boligadministrasjonstjenester
- introduksjonsprogram/introduksjonsstønad
- sysselsettingstiltak
- yrkeskvalifisering og arbeidstrening
- sosialkontor/sosialtjenester
- barne- og ungdomsverntjenester
- tolketjenester
- barnehagetjenester
- integreringstiltak i grunnskolen
- kultur- og ungdomstiltak
- utgifter til den kommunale helsetjenesten
- omsorg for personer med rusproblem
- støttekontakt

Integreringstilskuddsordningen omfatter tilskudd for år 1 (bosettingsåret), tilskudd for år 2-5, ekstra engangstilskudd for personer over 60 år (eldretilskudd), ekstra engangstilskudd for barn 0-5 år (barnehagetilskudd) og tilskudd for bosetting av personer med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker.

Satser for integreringstilskudd i 2019

ÅR	Kroner	Enhet	Kommentar
1 (2019)	237 000	Pr person.	Enslige voksne. Med enslige voksne menes personer uten familie som bosettes alene i egen boenhet.
1 (2019)	190 500	Pr person.	Voksne. Personer regnes som voksne fra og med det året de fyller 18 år.
1 (2019)	187 000	Pr person.	Enslige mindreårige. Enslige mindreårige flyktninger utløser integreringstilskudd år 1 med sats for enslige mindreårige flyktninger. Dette gjelder også enslige mindreårige flyktninger som har fylt 18 år ved bosetting
1 (2019)	190 500	Pr person.	Barn. Personer regnes som barn før det året de fyller 18 år.
2 (2018)	242 000	Pr person	
3 (2017)	172 000	Pr person	
4 (2016)	85 500	Pr person	
5 (2015)	71 600	Pr person	
1 (2019)	26 000	Pr person	Barnehagetilskudd (engangstilskudd)
1 (2019)	171 800	Pr person	Eldretilskudd (engangstilskudd)

Tilskuddet for 2019 blir utbetalt i fire terminer. En fjerdedel av tilskuddet for personene på listen fra DSF blir utbetalt medio mars, medio juni, medio september og ultimo november.

Tilskuddet er et engangstilskudd per barn i aldersgruppen 0-5 år som omfattes av integreringstilskuddsordningen. For 2019 vil barn født 1.1.2014 eller senere utløse tilskuddet. Tilskuddet utbetales samtidig med integreringstilskudd år 1.

Tilskuddet skal bidra til særskilt tilrettelegging i barnehage for nyankomne flyktninger, for eksempel med tospråklige assistenter. Engangstilskuddet omfatter også barn født inntil 6 måneder etter at mor er bosatt i en kommune.

Tilskuddet er et engangstilskudd for personer som har fylt 60 år ved bosetting i 2019. Tilskuddet utbetales samtidig med integreringstilskudd år 1.

Ved bosetting av flyktninger med nedsatt funksjonsevne og/eller atferdsvansker, kan kommunene søke om tilskudd fra IMDi for å dekke ekstraordinære utgifter de har som følge av bosettingen.

Tilskudd for voksne innvandrere som har rett eller rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Tilskuddsordningen består av persontilskudd og grunntilskudd

Persontilskudd

Målet med persontilskudd er at voksne innvandrere gjennomfører til sammen 600 timer opplæring i norsk og samfunnskunnskap og prøver i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonslova kapittel 4 og departementets oppdrag til Kompetanse Norge om tilrettelegging og gjennomføring av prøver.

Persontilskudd skal bidra til at kommuner gjennomfører opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere, slik at de lærer tilstrekkelig norsk til å kunne fungere i yrkes- og samfunnslivet. Tilskuddet skal også gå til gjennomføring av prøver i norsk og samfunnskunnskap. Det skal gjennomføres minst to prøveperioder i året, og inntil fire etter ei konkret behovsvurdering.

Persontilskudd har to satser. En høy sats for personer fra Afrika, Asia, Oseania (unntatt Australia og New Zealand), Øst-Europa, Sør-Amerika og Mellom-Amerika. Lav sats gjelder for personer fra Vest-Europa, Nord-Amerika, Australia og New Zealand. Tabellen nedenfor viser satsene for 2019.

Type persontilskudd	Lav sats	Høy sats
Persontilskudd år 1 (2019)	13 900 kroner per person	32 300 kroner per person
Persontilskudd år 2 (2018)	25 000 kroner per person	64 500 kroner per person
Persontilskudd år 3 (2017)	15 600 kroner per person	45 000 kroner per person

Grunntilskudd:

Målet med grunntilskuddet er å bedre de økonomiske rammevilkårene for små og mellomstore kommuner når det gjelder opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Kommuner som har mellom 1–150 personer i målgruppa 15. januar 2019 vil få utbetalt grunntilskudd.

Grunntilskudd har to satser. En høy sats på 575 000 kroner blir utbetalt til kommuner som har 4–150 personer i målgruppa og en lav sats på 185 000 kroner blir utbetalt til kommuner som har 1–3 personer i målgruppa.

Gildeskål kommune mottar høy sats på grunntilskudd nå, det vil derfor ikke endring med mindre antall personer i målgruppa reduseres til under 4 personer.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet består av flere indekser. Innbyggertilskudd er et likt beløp pr innbygger. I 2019 er det på kr 24 710. Deretter tildeles kommunene ekstra etter utgiftsutjevning, korreksjoner, tilskudd til særskilt fordeling, distriktstilskudd og inntektsgarantiordningen.

I 2019 er det korrigerede rammetilskuddet inkludert inntektsutjevning pr dato beregnet til å være 98,5 mnok og folketallet 1978. Det tilsvarer omtrent 50 000 pr person.

Oppsummering finansiering

Man kan ikke med sikkerhet si hvor stort **integreringstilskuddet** vil bli hvis vi får mottak av flykninger i år. Det avhenger av alder og familie, men i en tenkt situasjon med 10 flykninger kan integreringstilskuddet i år 1 gi:

- 4 voksne med familie (4*190 500) gir kr 762 000
- 4 barn under 5 år (4*190 500) + barnetilskudd (4*26 000) gir kr 866 000
- 2 enslige mindreårige (2*237 000) gir kr 474 000

Tilsammen vil integreringstilskuddet i denne situasjonen bli kr. 2 102 000.

I samme tenkte situasjon kan en anta høy sats på **persontilskudd** på 6 voksne opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Dette gir (6*32 300) kr 193 800.

Gildeskål kommune har de senere år mottatt høy sats på **Grunntilskuddet** da det har vært mellom 4-150 personer i målgruppen, men i 2019 er det budsjettert med lav sats. Ved mottak av 10 nye flykninger vil grunntilskuddet til høy sats og gi en økning på kr 390 000.

Rammetilskuddet varierer fra år til år. Med dagens tall vil 10 nye personer gi kr 500 000 mer i rammetilskudd.

Samlet gir overnevnte tilskudd kr **3 185 800**. Det betyr at kommunen i år 1 får kr 3 185 800 får å bosette og integrere 10 nye innbyggere og er ment å finansiere alle utgiftene som kommunen må påregne som følge av bosettingen.

Konklusjon:

Gildeskål kommune har lang erfaring med integrering av flykninger. Samtidig ser vi en klar mening om hvordan arbeidet med integrering kan gjøres bedre ved å være tidlig ute med tverrfaglig samarbeid fra dag en slik at alle blir ivaretatt på et tidlig tidspunkt. Vi har også fått på plass et reglement for bosetting og kvalifisering av nybosatte flykninger i Gildeskål kommune. Dette gjør at inntektsgrunnlaget til flykningene blir mer forutsigbart og rettferdig og at kommunens utgifter blir mer forutsigbare.

Bosettingstallet varierer fra år til år, og flykningenes ressurser varierer i forhold til hvor tidlig de blir økonomisk selvstendige. Dette kan det føre til svingninger i økonomien, og gjør budsjetteringen vanskelig.

Behovet for ressurser for å ivareta nye flykninger vil avhenge av flere faktorer blant annet alder, bakgrunn og antall personer som bosetter seg i kommunen. Tilskuddet er stort i år 1 og 2 og trappes gradvis ned til år 5. Det stilles derfor krav til at kommunen og samfunnet forøvrig integrerer flykningene så godt at de gradvis er i stand til å ivareta sine forpliktelser og greie seg selv.

